

OBC

ORQUESTRA SIMFÒNICA
DE BARCELONA
I NACIONAL DE CATALUNYA

KAZUSHI ONO DIRECTOR TITULAR

NÚM.
09

THOMAS DAUSGAARD DIRIGEIX NIELSEN, SIBELIUS I ARVO PÄRT

14 i 15 DE GENER DE 2017
SALA 1 PAU CASALS

THOMAS DAUSGAARD director
BORIS BELKIN violí

L'AUDITORI

Lepant 150
08013 Barcelona

www.auditori.cat

Comenta aquest concert amb
#auditori #obc

Segueix-nos a

Mitjans Patrocinadors

CATALUNYA
RÀDIO

3

OBC

ORQUESTRA SIMFÒNICA
DE BARCELONA
I NACIONAL DE CATALUNYA
KAZUSHI ONO DIRECTOR TITULAR

El gran concert
de la temporada

28 i 29
GENER
Entrades
a partir de
10€

GERGIEV DIRIGEIX LA 4a DE XOSTAKÓVITX

OBC i Orquestra del Teatre Mariïnski

DMITRI XOSTAKÓVITX » *Simfonia núm.4 en Do menor, op.43*

Un dels millors directors del món al front de dues
grans orquestres alhora.

Més informació i compra a www.auditori.cat

PROGRAMA 09

DISSABTE 14 | 19h

DIUMENGE 15 | 11h

GENER DE 2017

Boris Belkin violí
Thomas Dausgaard director

1/ ARVO PÄRT *La cançó de Silouan* (1991) 1a audició 6'
Paide, Estònia 1935

2/ JAN SIBELIUS *Concert per a violí i orquestra en Re menor, op. 47* (1903-1905) 31'
Hämeenlinna, Finlàndia 1865 –
Järvenpää, prop Hèlsinki 1957
Allegro moderato
Adagio di molto
Allegro, ma non tanto
Boris Belkin violí

PAUSA

20'

2/ CARL NIELSEN *Simfonia núm.5, op. 50* (1921-1922) 34'
Norre Lyndelse, Dinamarca 1865 –
Copenhaguen 1931
Tempo giusto – Adagio
Allegro - Andante

El temps i la durada del concert són aproximats.

Agraïrïem que apaguéssiu els mòbils, desactivéssiu les alarmes sonores i continguéssiu els estossoscs. Un mocador redueix notablement el soroll.

Nascuts el mateix any, Sibelius i Nielsen no van tenir gaire contacte, tot i que es respectaven mútuament. Avui, comparteixen una reputació basada en la producció simfònica que, en tots dos casos, fa de pont entre el post-Romanticisme i el neoclassicisme. D'altra banda, l'estonià Arvo Pärt s'ha fet un nom com a autor d'obres corals, en bona mesura basades en una tècnica anomenada *tintinabula*.

Un exemple n'és *La cançó de Silouan*, escrita i estrenada el 1991 per encàrrec d'una entitat sueca i una de les seves peces de major càrrega espiritual, que combina melodies de cant pla en algunes veus i una tríada en altres –un procés en què el compositor veu un simbolisme religiós–. Tot i ser una obra per a orquestra de corda, el flux homofònic i el caràcter meditatiu delaten la inspiració en un text de l'arximandrita Sofroni, biògraf i recopilador de l'obra de Sant Silvà l'Atonita.

El Concert per a violí de Sibelius, un dels indispensables del segle xx i única obra concertant del seu autor, destaca per la dificultat, que el fa apte només per a virtuoses i efectista fins i tot entre els neòfits. I és que el compositor finlandès demostra amb aquesta partitura el coneixement d'un instrument que dominava fins al punt d'haver-se plantejat fer-ne carrera de solista.

Nascut en una Finlàndia que encara era part de l'imperi rus, i després d'haver passat llargues temporades a Alemanya, Sibelius va inscriure el concert –relativament primerenc, posterior a la Segona simfonia– en la tradició postromàntica germànica, però el va alimentar, com tota la seva obra, amb l'amor a la terra, les figures mitològiques i altres elements del paisatge nòrdic.

Sibelius va gestar el concert a partir del 1903, a instàncies del violinista i amic seu Willy Burmester, a qui volia dedicar l'obra. Al març del 1904, però, pressionat per problemes econòmics, va decidir avançar-ne l'estrena i confiar-la a Victor Nováček, sota la seva pròpia direcció. La reacció negativa de la crítica va fer que el compositor hi introduís canvis importants, i l'estrena de la nova versió, a la tardor del 1905, va ser confiada a Karel Halíř –novament per manca de disponibilitat de Burmester–, amb la Berlín Hofkapelle i dirigida per Richard Strauss. Burmester, ofès, mai no va interpretar el concert, que finalment va ser dedicat a l'hongarès Franz von Vecsey.

La diferència principal entre les dues versions, a més de la reorquestració, és que la segona i definitiva –tot i que alguns defensen que també la primera s’ha d’incloure en el repertori– elimina part del virtuosisme del solista. De tota manera, el violí domina sempre l’orquestra, que delata un pensament simfònic amb moments de gran clímax. Rere els principis de construcció clàssics, hi ha el segell d’un compositor que domina el flux d’idees amb llibertat. Així, al primer moviment, de forma sonata, el desenvolupament és substituït per una llarga cadència –característica que l’apropa al concert de Txaikovski. El moviment central lent, melancòlic i íntim, pren la forma de cançó, i el final, molt rítmic, combina les formes sonata i rondó en el que Sibelius va definir com a «dansa macabra». Més profunda, original i substanciosa que els concerts de Bruch i Mendelssohn, i tan sols inferior a Beethoven, Brahms, Elgar i potser Bartók pel que fa al disseny, l’obra gaudeix avui d’aprovació universal.

És aquest camí de reconeixement ja completat per Sibelius el que encara recorre l’obra simfònica del danès Carl Nielsen. Dotat d’un sentit de missió que altres músics negligien, amb un llenguatge idiosincràtic, essencialment tonal, que reacciona contra el Romanticisme, la seva música reflecteix una visió del món basada en la possibilitat de transformació, com ho demostra la tonalitat progressiva de totes les seves simfonies.

Dramàtiques, audaces, humorístiques i sorprenents, les sis obres d’aquest gènere tracten de l’experiència humana: la primera és un autoretrat, la segona descriu quatre temperaments, la tercera celebra els valors positius de la vida, i la quarta introdueix la complexitat i la contradicció. La cinquena –que, a diferència de les anteriors, no té títol– revisita el final de l’anterior a partir de forces humanes més que no pas naturals, i convida al compromís amb idees fonamentals per a la vida.

Obra de maduresa abstracta, impactant i tensa, composta l’any 1921, s’estructura en dos moviments. El primer es caracteritza per un element obsessiu de l’orquestració, un ritme inquietant del tambor que intenta interrompre el flux de l’orquestra, instal·lada en l’ambigüitat harmònica, amb un únic fragment gloriós, però efímer. El segon explora la regeneració després del conflicte, i acaba amb una de les conclusions més inspirades de la història de la simfonia, poderosa i afirmadora de vida, a partir d’una fuga de la corda. Una bona part de la Cinquena simfonia va ser escrita a Göteborg, Suècia, on Nielsen treballava i tenia moments de lleure entre assajos i concerts. L’estrena, però, la va dirigir ell mateix a la Societat Musical de Copenhaguen el 1922. La crítica va ser positiva, i avui la Cinquena simfonia és considerada la seva obra més important.

ORQUESTRA SIMFÒNICA DE BARCELONA I NACIONAL DE CATALUNYA

L'OBC va ser fundada per l'Ajuntament de Barcelona el 1944, consolidant el projecte de l'Orquestra Pau Casals (1919-1937) que la guerra civil va interrompre. Avui dia, tot respectant l'esperit original de Pau Casals, oberta al món i compromesa amb la societat, es cuida especialment dels nostres artistes i el nostre patrimoni, i la seva missió és la de divulgar la música simfònica clàssica des de mitjans del segle XIX fins a la creació contemporània.

L'Orquestra té la seu a l'Auditori de Barcelona, amb 24 programes de temporada estable, a més d'altres concerts que volen acostar la música simfònica a tota la ciutadania: cinema en versió original, òperes, concerts familiars, escolars i per a joves, o experimentant registres diferents amb artistes d'altres gèneres. També ofereix concerts en llocs emblemàtics com la Sagrada Família, la Plaça de la Catedral o la platja de la Barceloneta.

El primer director titular va ser Eduard Toldrà, i des del setembre de 2015 ho és Kazushi Ono, càrrec que compagina amb la titularitat de l'Orquestra Metropolitana de Tòquio i de l'Orquestra de l'Òpera de Lió. Al llarg de la seva trajectòria han dirigit l'OBC: Belohlavek, Celibidache, Decker, Hogwood, Inbal, Koopman, Kreizberg, Krivine, López Cobos, Mas, Minkowski, Oue, Plasson, Ros-Marbà, Rostropovich, Sinaisky, Slatkin... i entre els solistes convidats destaquen: Lang Lang, Barenboim, Mutter, Stern, Lupu, Franz Peter Zimmermann, Volodos, Plácido Domingo, Montserrat Caballé, Alcía de Larrocha, Teresa Berganza, Pinchas Zukerman, Argerich, Ida Haendel, Barbara Hendricks, Joshua Bell, Hilary Hahn, Kremer, Truis Mork, Mullova, Anderzewsky, Fellner, Shaham, Natalia Gutman, Buchbinder, Achúcarro, Arrau, Arthur Rubinstein... i molts d'altres.

L'OBC ha realitzat gires per diferents països d'Europa, Àsia i els EUA, actuant a: Musikverein, Wiener Konzerthaus, Concertgebouw, Royal Albert Hall, Kennedy Center i Carnegie Hall.

PRIMERS VIOLINS Vlad Stanculeasa, concertino invitat / Cristian Chivu, concertino associat / Raúl García, assistent concertino / María José Aznar / Sarah Bels / José Valentín Centenero / Walter Ebenberger / Ana Isabel Galán / Natalia Mediavilla / Katia Novell / María Pilar Pérez / Anca Ratiu / Jordi Salicrú / Vladimir Chilaru* / Judith Choi* / Francina Moll* / David Olmedo* / Oleg Shport* **SEGONS VIOLINS** Alexandra Presaizen, solista / Emil Bolozan, assistent / María José Balaguer / Jana Brauningner / Patricia Bronisz / Assumpta Flaqué / Mireia Llorens / Melita Murgea / Antoni Peña / Josep Maria Plana / Robert Tomàs / Oriol Algueró* / Francesc Puche* / Yulia Tsuranova* **VIOLINS** Ashan Pillai, solista / Josephine Fitzpatrick, assistent / Franck Heudiard / Christine de Lacoste / Sophie Lasnet / Michel Millet / Miquel Serrahima / Jennifer Stahl / Andreas Süßmayr / Daniel Perera* / Vicent Nogués* / Marc Tarrida* **VIOLONCELS** José Mor, solista / Cristóforo Pestalozzi*, solista invitat / Vincent Ellegiers, assistent / Núria Calvo / Lourdes Duñó / Jaume Güell / Olga Manescu / Linda d'Oliveira / Jean-Baptiste Texier / Jordi Claret* / Marc Galobardes* **CONTRABAIXOS** Christoph Rahn, solista / Dmitri Smyshlyayev, assistent / Jonathan Camps / Apostol Kosev / Josep Mensa / Albert Prat / Stanislava Stoyanova* **FLAUTES** Bea Cambrils / Júlia Santos* / Christian Farroni, assistent / Ricardo Borrull, flautí / **OBOËS** Disa English, solista / José Juan Pardo / Dolores Chiralt, assistent / Molly Judson, corn anglès **CLARINETS** Larry Passin, solista / Francesc Navarro / Elvira Querol* / Josep Fuster, assistent i clarinet en mi b / Alfons Reverté, clarinet baix **FAGOTS** Silvia Coricelli, solista / Noé Cantú / Thomas Greaves, assistent / Sławomir Krymalski, contrafagot **TROMPES** Juan Manuel Gómez, solista / Joan Aragó / David Bonet / Juan Conrado García, assistent solista / David Rosell, assistent **TROMPETES** Mireia Farrés, solista / Adrián Moscardó / Angel Serrano, assistent / Carlos Bosch* **TROMBONS** Eusebio Sáez, solista / Vicent Pérez / Francisco Criado* / Gaspar Montesinos, assistent / Raul García, trombó baix **TUBA** Mario Torrijo* **PERCUSSIÓ** Joan Marc Pino, assistent / Juan Francisco Ruiz / Ignasi Vila / Ivan Herranz* / Miguel Ángel Martínez* **ARPA** Magdalena Barrera **CELESTA** Daniel Espasa* **ENCARREGAT D'ORQUESTRA** Walter Ebenberger **RESPONSABLE DE DOCUMENTACIÓ MUSICAL** Begoña Pérez **RESPONSABLE TÈCNIC** Ignasi Valero **PERSONAL D'ESCENA** Joan Luis

THOMAS DAUSGAARD director

© Thomas Grandahl

Thomas Dausgaard va dirigir l'OBC el febrer de 2014.

www.thomasdausgaard.com

- Director titular de l'Orquestra Simfònica de la BBC d'Escòcia
- Director titular de l'Orquestra de Cambra Sueca
- Principal director Invitat de la Simfònica de Seattle
- Director honorífic de l'Orquestra de la Toscana
- Director honorífic de l'Orquestra Simfònica Nacional Danesa, de la qual va ser director titular del 2014 al 2011.

Dausgaard és famós per l'originalitat dels seus programes, el seu repertori variat i la seva àmplia discografia. Sovint dirigeix orquestres importants com la Filharmònica de Munic, la Leipzig Gewandhaus, l'Staatskapelle de Dresden, les simfòniques de Berlín, Londres o la BBC i la Philharmonia. Als EUA va començar com a assistent de Seiji Ozawa i, des de llavors, ha dirigit les simfòniques de Boston, Baltimore i Houston, la Nacional de Washington, l'Orquestra de Cleveland, la Filharmònica de Los Ángeles, i les simfòniques canadenques de Toronto i Montreal. Darrerament ha enregistrat, amb gran èxit, la *Simfonia núm. 10* de Mahler amb la Simfònica de Seattle.

BORIS BELKIN violí

Boris Belkin va col·laborar per darrera vegada amb l'OBC en la gira a Toulouse el maig de 2013.

Belkin va estudiar a Moscou i ha tocat amb les millors orquestres del món, dirigit per mestres com Mehta, Ozawa, Sanderling, Temirkanov, Maazel, Dohnanyí, Dutoit, Rattle, Hirokami, Fedoseyev o Muti. A Espanya és un dels violinistes més populars per les seves actuacions amb orquestres i festivals, dirigit per López Cobos, Frühbeck de Burgos, Pons o Pablo González. Amb l'OBC va fer una gira per França i per Espanya n'ha fet amb la Simfònica de l'Estat de Moscou i amb la Filharmònica de la BBC amb Juanjo Mena. Ha enregistrat més d'una dotzena d'àlbums per a DECCA i DENON.

Ha actuat també en produccions de cinema i televisió com la pel·lícula biogràfica de Jean Sibelius, en què interpreta el seu concert amb l'Orquestra de la Ràdio Sueca i Ashkenazy, una amb Bernstein i la Filharmònica de Nova York tocant el concert de Txaikovski i una altra amb Bernstein i l'Orquestra Nacional de França tocant la *Tzigane* de Ravel o amb Haitink, la Concertgebouw i obres de Mozart i Paganini. Cada estiu Belkin imparteix classes magistrals a l'Academia Chigiana de Siena.

VISITA GRATUÏTA PER ALS ABONATS A L'OBC

Dimecres 18 de gener a les 11h i dijous 19 de gener a les 17h

L'EDIFICI HISTÒRIC DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Construït el 1863 per l'arquitecte Elies Rogent, és un element destacat de la Ciutat Comtal. Visita'l de la mà d'un guia expert i veuràs el vestíbul principal, l'Escala d'Honor, el Rectorat i el Paraninf. Per acabar, el CRAI Biblioteca de Reserva et farà una petita mostra del seu fons bibliogràfic, un dels més importants de tot l'Estat espanyol.

CONDICIONS ESPECIALS PER ALS ABONATS A L'OBC

→ Entreu a www.auditori.cat i participeu al sorteig de 30 entrades per a cada una de les dues visites. Teniu temps fins al 16 de gener per apuntar-vos. A partir del dia 17 de gener ens posarem en contacte amb els 30 guanyadors.